

13.12.2023

VN/17413/2023

VATT/404/00.01/2023

**Valtiovarainministeriön ja VATT:n välinen tulossopimus
vuosille 2024–2027**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	4
3	Tulostavoitteet	5
4	Voimavarojen hallinta	6
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....	8
6	Liitteet	9
	Liite 1 Seurattavan toiminnan tunnusluvut.....	9
	Liite 2 Vuodelle 2024 suunnitellut hankkeet	10

1 Strategiset linjaukset

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (VATT) tekee talouspoliittista tutkimus- ja selvitystyötä sekä kansantalouden pitkän aikavälin kehityksen tutkimusta ja tukee siten päätöksentekijöiden mahdollisuuksia edistää kestäviä politiikkatoimia.

Strategisena ohjenuorana on tutkimuksen ja muun toiminnan suuntaaminen julkisen talouden kannalta ajankohtaiseen ja päätöksentekoa mahdollisimman relevantilla tavalla tukevaan tekemiseen.

Valtiovarainministeriön hallinnonalan keskeiset tavoitteet hallituskaudella ovat

- julkisen talouden uudistaminen ja tehostaminen
- julkisen hallinnon kehittäminen modernimmaksi ja kustannustehokkaammaksi
- kestävän talouskasvun vauhdittaminen

Hallitusohjelmaan sisältyvä tuottavuusohjelma vaikuttaa valtiovarainministeriön hallinnonalan kaikkiin virastoihin ja edellyttää pysyviä säästöjä virastojen toimintamenoista vuodesta 2025 lähtien ja täysimääräisesti vuonna 2027. Viraston säästötavoitteet tarkentuvat tuottavuusohjelman edetessä.

Hallitusohjelman linjaukset vaikuttavat omalta osaltaan suoraan myös VATT:n tutkimustoiminnan ja datahuone-toiminnan suuntaamiseen. Tunnistettu on muun muassa seuraavat seikat:

VATT:n datahuone-toiminta-yksikkö toimii kolmevuotisen datahuonepilotin vastuujärjestelyinä. Datahuoneen vakinaistamista selvitetään. Mikäli vakinaistaminen toteutuu, virastoon rakentuu pysyvä kyvykkyys tehdä nopeita selvityksiä tuoreeseen tilannetietoon (dataan) perustuen.

Valtioneuvoston keskitetyn selvitys- ja tutkimustoiminnan (VN TEAS) lakkauttamisen eli VN TEAS -rahoituksen loppumisen merkitys on VATT:lle varsin merkittävä. VATT pyrkii korvaamaan aiemman VN TEAS -rahoituksen muulla ulkoisella rahoituksella tavalla, joka tukee julkista (talous) päätöksentekoa. Mahdollinen VATT:n budjetti-rahoituksen leikkaaminen tuntuvalla prosentilla olisi omiaan vähentämään viraston mahdollisuuksia saavuttaa asetettuja tavoitteita. VATT ohjaa tutkimusta suuntaan, joka antaa tukea talouden tasapainottamiseen tähtävien toimintojen tietotarpeille.

VATT:ssa siirryttiin uuteen strategiakauteen vuonna 2021. Vuonna 2023 ollaan kyseisen kauden puolessa välissä. Tälle strategiakaudelle VATT:ssa asetettiin neljä kehittämishanketta tavoitteineen.

- 1 VATT kehittää yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan viestimällä tehokkaasti ja tiivistämällä yhteistyötä sidosryhmiensä kanssa.
- 2 VATT kehittää sidosryhmiensä kanssa kyvykkyyttään tuottaa relevanttia ja oikea-aikaista tutkimustietoa.
- 3 VATT vahvistaa verkostoitumalla kyvykkyyttään tuottaa lisäarvoa tutkimukseensa ja ylläpitää korkeaa laatua tutkimuksessaan.
- 4 VATT pitää taloutensa tasapainossa. Henkilöstön osaaminen pidetään korkealla tasolla ja resurssit kohdennetaan tehokkaasti.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Taulukko 1. Valtiovarainministeriön toimialan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet, näitä tukevat toiminnalliset tavoitteet talousarvion lukuperusteluissa sekä viraston toimintamomentilla

Pääluokan 28 vaikuttavuustavoitteet	Indikaattori	Arvio 2024	Luvun 28.30. tavoitteet	Momentin 28.30.02. tavoitteet
Kestävä julkinen talous	Kestävyysvaje	3 %	Tilastot, tietoaaineistot, tutkimukset ja palvelut ovat luotettavia ja relevantteja. Tutkimustoiminta tukee päätöksentekoa, joka vastaa Suomen kansantalouden tärkeimpiin haasteisiin.	Menestyminen tutkimusrahoituksen hankinnassa siten, että VATT pystyy jatkossakin keskittymään tutkimuksessa painopistealueisiinsa Strategisten rekrytointien hyödyntäminen tutkimusohjauksen ja tutkimustoiminnan vahvistamisessa
	Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen	-2,4 %		
	Verovaje (arvonlisäverovaje)	3 %		
Sosiaalisesti kestävä talouskasvu	Työllisyysaste	74,2%		Alustava TAE-tavoite: Tutkimustoiminnan laatu painotettu tulos suhteutettuna henkilötyövuosiin kasvaa; tulossopimustavoite: Julkaisu-toiminta yhteensä, laatu painotettu, 85
	Työttömyysaste (Tilastokeskuksen työvoimatutkimus)	6,8 %		
Ekologisesti kestävä kasvu	Suomen kasvihuonekaasupäästöt milj. tonnia CO ₂ -ekv., netto (edellinen vuosi)	41,9		
Valtionhallinto toimii hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti	Julkishallinnon luottamusindeksi (1–5)	3,5	Digitaaliset palvelut lisäävät tietojen hyödyntämistä ja tehostavat julkishallinnon toimintaa.	

VATT:n tutkimustoiminta ja datahuonepilotti liittyvät olennaiselta osin kestävä julkisen talouden, sosiaalisesti kestävä talouskasvun ja ekologisesti kestävä kasvun tavoitteisiin. VATT:n tutkimuksen painopistealueet tuottavat tutkimustietoa julkisen talouden suurten menoerien toimivuudesta ja tehokkuudesta (koulutus- sekä sosiaali- ja terveystoimet), verotuksesta, työttömyyteen ja työllisyyteen vaikuttavista asioista sekä ilmastopolitiikan toimenpiteiden vaikutuksista.

3 Tulostavoitteet

3.1 Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1.1 Tuotokset ja laadunhallinta

VATT:n tutkimustoiminta tukee päätöksentekoa, joka vastaa Suomen kansantalouden tärkeimpiin haasteisiin (TAE). Valtiovarainministeriön toimialan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteita voidaan pitää Suomen kansantalouden tärkeimpinä haasteina.

VATT pyrkii toiminnallaan tuottamaan tietoa niistä kolmeen: kestävä julkinen talous sekä sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kasvu. Nämä tavoitteet heijastuvat VATT:n viiteen teemakokonaisuuteen: (i) Sosiaaliturva, verotus ja tulonjako; (ii) julkiset palvelut ja paikallinen julkistalous; (iii) energia-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikka; (iv) yritystoiminnan verotus ja sääntely; sekä (v) työmarkkinat ja koulutus. Kunkin suuren kokonaisuuden alla VATT tuottaa tutkimustietoa ja toimii asiantuntijana tutkijoidensa osaamisalueella. Vuodelle 2024 suunniteltujen hankkeiden listaus ja lyhyt kooste sisällöistä on tulossopimuksen liitteenä.

Keväällä 2020 julkaistun kansainvälisen arviointiraportin tulosten perusteella VATT:lla on vakiintunut asema politiikkapäätösten jälkikäteisarvioinnissa, mutta ennakoarvioinnissa on kehitettävää. VATT jatkaa tulevilla suunnittelukaudella tähän huomioon pohjautuvaa kehitystyötä datahuonepilotilla, joka tuottaa ministeriöiden toimeksiannosta data-analyyssejä ja selvityksiä muun muassa lakien valmistelutyön tueksi. Pilotin toiminta keskittyy nopeiden selvitysten ja tietopohjaisten raporttien valmisteluun sekä päätöksenteon nopeaan tukemiseen rekisteriaineistojen ja asiantuntijuuden perusteella. Pilotin käynnistyttyä sille haetaan sopivia toimintamuotoja yhdessä toimeksiantaja tuottavien ministeriöiden kanssa.

VATT esittelee tutkimustuloksiaan julkisesti erityisesti perinteisen median välityksellä sekä kohdennetusti päätöksiä valmisteleville tahoille että päätöksentekijöille. VATT laatii lausuntoja ja VATT:n asiantuntijat käyvät kuultavana ministeriöissä ja eduskunnassa sekä osallistuvat asiantuntijoina työryhmiin. Tutkijat kirjoittavat kansantajuisia kirjoituksia tutkimuksestaan.

VATT:n tutkijat ovat käytettävissä asiantuntijatukena talouspolitiikan valmisteluun ja lainsäädännön uudistamiseen tähtäävässä valmistelussa.

Tutkimustulosten saamaa julkisuutta seurataan säännöllisesti. Ajankohtaisiin keskusteluteemoihin pyritään nostamaan aktiivisesti myös aikaisemmin VATT:ssa tehtyjä tutkimustuloksia ja selvityksiä, jotka edelleen ovat merkityksellisiä.

VATT:n viestinnällinen tavoite on parantaa ja kehittää yhteiskunnallista vaikuttavuutta viestimällä tehokkaasti ja tiivistämällä yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Helppotajuiseen Policy Brief -julkaisuformaattiin panostamista jatketaan. Tutkijoiden viestinnällisten valmiuksia parannetaan muun muassa järjestämällä esiintymiskoulutusta. Viestintäyksikkö pyrkii lisäämään VATT:n tunnettuutta sekä Suomessa että kansainvälisesti, sekä tekemään VATT:sta tutkitun tiedon lähteenä journalistille helpommin lähestyttävän.

Taulukko 2. Tuotosten tavoitteet

mittari	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Julkaisutoiminta yhteensä, laatupainotettu *	89,5	69,5	85	90	90	90

* Suurimman painon saavat julkaisut, joiden tuottaminen vaatii enemmän ja osaamisen suhteen vaativampaa työpanosta. Painotukset on esitetty liitteessä 1.

Taulukko 3. Muut tavoitteet

Ministeriön tukeminen hallitusohjelmaan sisältyvien ja muiden valtioneuvoston päätöksentekoa tukevien selvitysten toteuttamisessa	
Valtiovarainministeriön ja ministeriön hallinnonalan sekä toimialan varautuminen on kansallisen turvallisuustilanteen edellyttämällä tasolla.	
2024	Virastossa on toimeenpantu valtiovarainministeriön hallinnonalan johtamisen varautumisharjoituksessa vuonna 2022 todetut kehittämistavoitteet (VM:n kertomus VN/21300/2020-VM-8 liitteinen).

3.1.2 Hankkeet

Taulukko 4. Keskeiset hankkeet tavoitteineen

Datahuone-pilotti	Liittyy tavoitteeseen: Ministeriön tukeminen hallitusohjelmaan sisältyvien ja muiden valtioneuvoston päätöksentekoa tukevien selvitysten toteuttamisessa
2024	Datahuone tuottaa yksikkötason rekisteriaineistoja hyödyntäen selvityksiä ja tutkimuksia päätöksenteon tueksi sekä edistää rekisteriaineistojen käyttöä ja data-analyysin hyödyntämistä päätöksenteon tukena. Datahuoneen toiminnan koordinoinnista ja toimeksiantojen priorisoinnista vastaa poikkihallinnollinen ohjausryhmä. Tavoite: Datahuoneessa tuotetaan valtioneuvoston päätöksentekoa tukevia tutkimuksia/selvityksiä. Datahuoneen pysyvistä rakenteista ja organisoitumisesta päätetään tehdyn valmistelun pohjalta.
2025	Tavoite: Datahuoneen toiminta on vakinaistettu. Datahuoneessa tuotetaan valtioneuvoston päätöksentekoa tukevia tutkimuksia/selvityksiä.

VATT:n tutkimushankkeet ovat tulossopimuksen liitteessä 2

4 Voimavarojen hallinta

Taulukko 5. Henkilöstövoimavarojen tavoitteet

mittari	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	talous-arvio-tavoite
Työtyytyväisyys (VMBaro, kokonaisindeksi Y, asteikko 1–5)	3,55	3,40	3,5	3,9	3,9	3,9	TAE
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	4,0	2,60	5,0	5,0	5,0	5,0	TAE
Johtajuusindeksi (VMBaro, JO)	3,28	3,24	3,5	3,9	3,9	3,9	-
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä (VMBaro 5.5.)	3,89	3,54	3,9	4,0	4,0	4,0	-
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta (VMBaro 4.1)	4,25	4,20	4,3	4,3	4,3	4,3	-
Työnantajakuva ja arvot (keskiarvo VMBaron kohdista 8.2–8.4)	3,44	3,34	3,5	3,9	3,9	3,9	-

Strategisilla rekrytoinneilla pyritään ylläpitämään VATT:n tutkimustoiminnan laatua. Sitä voidaan kuvata kokeilempien tutkijoiden osuudella VATT:n tutkijatyöpanoksesta. Tämä on esitetty taulukossa 7. Tutkimusohjaajien ja tutkimusprofessorien osuus tutkijatyöpanoksesta oli vuonna 2023 noin 21 prosenttia ja se pyritään pitämään kyseisellä tasolla.

Taulukko 6. Voimavarojen hallinnan muut tavoitteet

Strategisten rekrytointien hyödyntäminen tutkimusohjauksen ja tutkimustoiminnan vahvistamisessa (TAE)	
2024	Tutkimuksia ohjaavien henkilöiden osuus on noin 20 % osuus tutkijatyöpanoksesta
2025	Tutkimuksia ohjaavien henkilöiden osuus on noin 20 % osuus tutkijatyöpanoksesta
2026	Tutkimuksia ohjaavien henkilöiden osuus on noin 20 % osuus tutkijatyöpanoksesta
2027	Tutkimuksia ohjaavien henkilöiden osuus on noin 20 % osuus tutkijatyöpanoksesta

Taulukko 7. Toiminnan rahoitus, toimintamenomäärärahat

28.30.02 VATT:n toimintamenot, TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY (1000 euroa)	2022 TP	2023 Arvio	2024 TAE	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys
Henkilöstökulut	3 993	4 450	4 590	4 640	4 290	4 340
Toimitilavuokrakulut	380	410	415	420	425	430
Palvelujen ostokulut	1 367	1 565	1 651	1 665	1 450	1 470
Muut kulut	254	290	310	325	320	330
Investointimenot	-	-	-	-	-	-
Bruttomenot	5 994	6 715	6 966	7 050	6 485	6 570
Maksullisen toiminnan tuotot	106	150	150	50	50	50
Muut tuotot	2 131	1 650	1 550	1 450	1 450	1 450
Bruttotulot	2 237	1 800	1 600	1 500	1 500	1 500
Nettokäyttö/-käyttöarvio	3 757	4 915	5 366	5 550	4 985	5 070
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	1 691	2 066	1 658	881		
TP/TA/TAE	4 132	4 507	4 589	4 601	4 066	4 066
Käytettävissä yhteensä	5 823	6 573	6 247	5 482	4 066	4 066
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	2 066	1658	881	-82	-919	-1004

VATT:n rahoitus koostuu valtion budjetin kautta kohdennettavasta toimintamenomäärärahasta sekä tutkimushankkeiden hankerahoituksesta. VATT:n kokonaisrahoitus on kehittymässä alijäämäiseksi vuonna 2025, vaikka ulkopuoliselle rahoitukselle asetettu tavoitetaso saavutettaisiin vuodesta 2023 eteenpäin. VATT:n kustannusrakenteella ja ulkopuolisen rahoituksen nykyisellä osuudella siirtyvän määrärahan taso tulisi pitkällä aikavälillä olla vähintään 800 000 euroa. Nykyisen kustannustason säilyttäminen edellyttäisi pidemmällä aikavälillä noin 2,1 miljoonan euron ulkopuolista rahoitusta vuositasona. Mikäli ulkopuolisen rahoituksen osuutta ei onnistuta kasvattamaan lähivuosina, tulee pysyvän henkilöstön palkkakustannukset laskea vuositasona pidemmällä tähtäyksellä noin 3 miljoonan euron tasolle.

Taulukko 8. Rahoituksen jakauma VATT:n, Datahuoneen ja Talouspolitiikan arviointineuvoston kesken

28.30.02 VATT:n toimintamenot, TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY (1000 euroa)	2022 TP	2023 arvio	2024 TAE	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys
VATT	3 572	3 662	3 744	3 756	3 756	3 756
Datahuonepilotti	250	535	535	535	-	-
Talouspolitiikan arviointineuvosto	310	310	310	310	310	310

Taulukko 9. Muut voimavaroihin liittyvät tavoitteet

Menestyminen tutkimusrahoituksen hankinnassa siten, että VATT pystyy jatkossakin keskittymään tutkimuksessa painopistealueisiinsa (TAE)	
2024	Ulkoisen rahoitus 2 miljoonaa euroa
2025	Ulkoisen rahoitus 2 miljoonaa euroa
2026	Ulkoisen rahoitus 2 miljoonaa euroa
2027	Ulkoisen rahoitus 2 miljoonaa euroa

Taulukko 10. Henkilöstövoimavarat

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Arvio 2026	Arvio 2027
Henkilötyövuodet (htv)	54,2	59	60	60	54	54

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Sopimus on voimassa vuoden 2024 loppuun. Vuosille 2025–2027 asetetut tavoitteet ovat alustavia.

VATT vie tulossopimuksen suunnittelun ja seurannan nettisivulleen Valtiokonttorin antaman määräyksen mukaisesti.

Sopimusta voidaan tarkistaa, jos olosuhteiden muutoksista aiheutuu tarkistustarpeita, joita ei tätä sopimusta tehtäessä oleoitu huomioon.

VATT toimittaa valtiovarainministeriölle väliraportin ensimmäiseltä vuosipuoliskolta elokuun loppuun mennessä. Koko vuoden toteumat raportoidaan tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa helmikuun loppuun mennessä.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan kevään tulosohjauskokouksessa ja syksyn tulosneuvottelussa, jotka pidetään ministeriön koolle kutsumina hallinnonalan suunnittelun ja seurannan aikataulujen mukaisesti.

Valtiovarainministeriö

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

Riikka Purra

Mikael Collan

Valtiovarainministeri

Ylijohtaja

Juha Majanen

Outi Örn

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Talous- ja hallintojohtaja

6 Liitteet

Liite 1 Seurattavan toiminnan tunnusluvut

Tutkimustoiminta	Laatu-painotus	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Ennuste 2023	4 vuoden keskiarvo
Tutkimukset	1	3	0	3	5	2,75
Working papers	1	9	9	6	7	7,75
Muistiot	1	2	5	4	3	3,5
Ulkopuoliset tutkimukset	1	13	30	23	20	21,5
Artikkelit	1,5	13	13	5	3	8,5
Referoidut kv-aikakauskirjat (A)	4	4	3	1	3	2,75
Referoidut kv-aikakauskirjat (B)	3	6	4	8	3	5,25
Referoidut kv-aikakauskirjat (C)	2	3	4	7	3	4,25
Referoidut kv-aikakauskirjat (D) ja artikkelikokoelmat	1	6	10	4	3	5,75
Julkaisutoiminta yhteensä (laaturapainotettu)		92,5	105,5	89,5	69,5	89,25

Akateeminen vuorovaikutus	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Ennuste 2023	4 vuoden keskiarvo
Referee-arviot ja journalien editoritehtävät	135	100	113	66	103,5
Väitöskirjojen ohjaus, esitarkastukset, vasta- väitökset ja tieteelliset työryhmät	122	154	180	173	157,25
Kongressiesitykset	145	140	167	76	132
Yhteiskunnallinen vuorovaikutus					
Yleistajuiset julkaisut	25	20	16	23	21
Annetut lausunnot ja kuulemiset	54	57	57	44	53
Pyydetyt alustukset, ei-akateemiset työryh- mäjäsenyydet	5	9	7	4	6,25

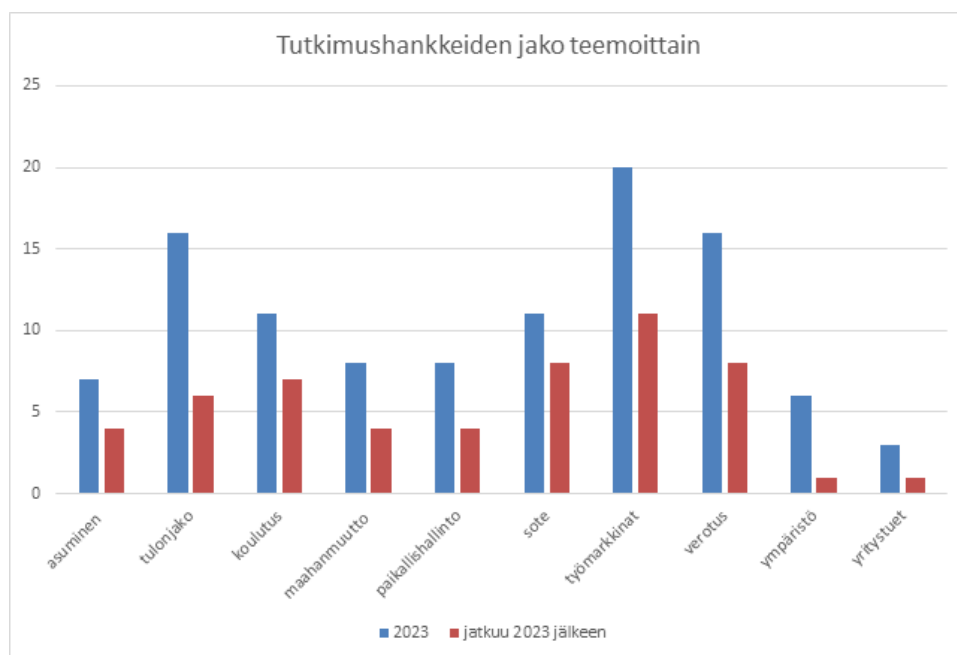
Viestintä	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Arvio 2023	4 vuoden keskiarvo
Mediaseurantaosumat (kpl)	1 084	1 100	2 513	1 700	1 431
Verkkosivusto vatt.fi -käynnit	93 375	107 050*	83 751*	35 000	86 044
Twitter-kanavan seuraajat (FI)	5 900	6 300	6 547	6 700	5 987
Twitter-kanavan seuraajat (EN)	900	1 000	1 187	1 300	904
Twiiin näyttökerrat (yht. FI ja EN)	1,04 milj.	0,7 milj.	0,3 milj.	0,38 milj.	0,81 milj.

* Vatt.fi-verkkosivuston tarkistetut kävijämäärät, joista on puhdistettu sivuston uudistuksessa käytetyn testausrobotin vaikutus.

VATT:n yhteydessä toimivat myös datahuonepilotti ja Talouspolitiikan arviointineuvosto. Molemmilla on omat verkkosivustot ja osittain myös omat some-kanavat. Näihin liittyvät luvut eivät sisälly taulukkoon. Twitterin (nykyisin: viestipalvelu X) painoarvo VATT:n pääasiallisena some-kanavana pienenee tulevaisuudessa. Viestinnässä panostamme myös LinkedIniin ja Instagramiin.

Kustannusvastaavuus	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Arvio 2023
Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvas- taavuus	66,3	66,5	67,2	50,0

Liite 2 Vuodelle 2024 suunnitellut hankkeet

Työmarkkinoihin, verotukseen ja tulonjakoon (eriarvoisuuteen) liittyviä tutkimusprojekteja on VATT:ssa käynnissä lukumääräisesti eniten. Koska hallitusohjelmassa korostuu työmarkkinoihin liittyvä tavoite kuroa valtiontalouden epätasapainoa umpeen työmarkkinoihin liittyvällä kahdella miljardilla, työllisyyden tutkimiseen liittyvä panostus vastaa hyvin tarpeeseen. Verotuksen painoarvo on luonnollisesti vielä suurempi valtiontalouden kokonaisuudessa, mutta verokokonaisuus tulee tässä laskentatavassa erityisesti aliarvioitua, koska VATT:n suurin yksittäinen käynnissä oleva hankekokonaisuus liittyy veroyhteistyöhön Tampereen yliopiston kanssa. Projektien, joissa on tulonjaollinen tai eriarvoisuutta kuvastava kokonaisuus, voi vaikuttaa kysyntään nähden suurehkoita, mutta selittyy osin sillä, että jakaumien selvitys tulee usein oheistuotteena muiden projektien yhteydessä.

Lukumäärältään seuraavaksi eniten projekteja on valtionhallinnon peruspalveluihin liittyvistä menoeristä eli sosiaali- ja terveystalouden sekä koulutuksesta. Erityisesti sosiaali- ja terveystalouden projekteja leimaa se, että ne rakentuvat VATT:n tutkimuskokonaisuudessa lähes kokonaan yksittäisen tutkijan varaan, joka tosin on hyvin verkostoitunut muihin tutkimusyhteisöihin ja siten tästä tutkimuskokonaisuudesta on odotettavissa merkittävää painoarvoaan enemmän. VATT on luonnollisesti erittäin pieni toimija sosiaali- ja terveystalouden tutkimusyhteisössä, mutta tutkimussuuntausta on pidetty siksi merkittävänä, että sote-puolen tutkimussuuntaus säilytetään mielellään, jos tähän liittyvää osaamista on tarjolla tai mahdollisuus kasvattaa. Myös koulutustutkimukseen keskittyviä muita instituutioita löytyy, mutta koulutuksen taloustieteeseen liittyvää satsausta pidetään myös tärkeänä.

Projektimääriltään seuraavaksi suurimmat kokonaisuudet ovat paikallishallinto, asuminen ja uusimpana kokonaisuutena maahanmuuttoon liittyvät tutkimukset. Paikallishallinto sisältää sekä hyvinvointialueisiin liittyviä tutkimuksia (mukaan lukien julkiset hankinnat) että kuntakenttään liittyviä projekteja. Asumisesta löytyy sekä asuntomarkkinoiden sääntelyn toimivuuteen liittyviä projekteja että kohtuuhintaisen asuntotuotannon projekteja. Maahanmuuttoprojektit liittyvät suurelta osin työmarkkinoihin.

VATT:n projekteista erottuvat myös ympäristöön ja yritystukiin liittyvät kokonaisuudet. Näistä ympäristöprojektien määrä saattaa näyttäytyä painoarvoaan pienemmältä, koska myös tässä kokonaisuudessa on useampi suurempi projekti. Lisäksi ympäristöpuolella on haettu strategisia kumppanuuksia laitoksen ulkopuolelta, koska Suomessa on muita tutkimusyhteisöjä, joissa näihin teemoihin on enemmän panostettu. Valmiita aihealueen tutkijoita on myös niukasti olemassa, joten kokonaisuuden laajentaminen ei onnistu helposti. Yritystukiin kokonaisuus on pienin. Tämän alueen tutkimus Suomessa on ehkä eniten hajautunut eri organisaatioihin, joten myös tässä strategiset kumppanuudet ovat olennaisia tutkimuspohjaisen ymmärryksen suuremmaksi kasvattamiseksi. Sinänsä aihealue on tärkeä ja hallitusohjelmassakin noteerattu siten, että massadatapohjaisia arvioita haluttaisiin lisää tästä kokonaisuudesta.

Lopuksi on vielä hyvä todeta, että painopisteiden kokoamisen tulee olla pitkäjänteistä. Pienehkössä tutkimuslaitoksessa yksittäiset painopistealueet voivat olla hyvin riippuvaisia jopa yksittäisten tutkijoiden osaamisesta.

VATT on siksi pysynyt suhteellisen kauan nykyisillä vahvuusalueillaan, jotka näyttävät Suomen taloudessa edelleen hyvin keskeisinä. Kaikilla nykyisillä osa-alueilla on merkittävästi annettavaa nykyiseen hallitusohjelmaan. On kuitenkin todettava, että painopistealueita on suhteellisen paljon henkilöstömäärään verrattuna, joten voimavarojen kohdistaminen harvempaan joukkoon voi tulla ajankohtaiseksi varsinkin jos VATT:ssa tapahtuu ulkoisista tekijöistä johtuvia henkilövaihdoksia. Muutokset on kuitenkin tehtävä pidemmällä aikajänteellä.

VATT:n ulkoisen rahoituksen hankkeet vuonna 2024

Projekti-numero	Projektin nimi	Vastuu-tutkija	Aika-taulu	Ulkoinen rahoitus	€ vuonna 2024
Julkiset palvelut ja paikallinen julkistalous					
T0367	Affordable housing: trends, problems and policies	Ramboer	9/2023-9/2028	OP	..
T0301	Effect of tax and transfer reforms on local fiscal policy and household location and commuting decisions	Ramboer	1/2021-12/2024	YJS	..
T0355	Perceptions of immigrant integration: causes and consequences	Bratu	1/2023-12/2024	YJS	..
T0369	Urban wage premium in Finland	Lyytikäinen	12/2023-1/2025	TPAN	30000
..	Kuntien varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen kustannuspainoista kuntien peruspalv. valtiosuudessa	Lyytikäinen	1/2024-8/2024	VM	..
T0366	Työttömyysvakuutuksen kysyntä Suomessa	Siikanen	7/2023-12/2027	OP	..
Sosiaaliturva, verotus ja tulonjako					
T0335	Deaton review TACI	Paukkeri	1/2020-12/2024	SA	33847
T0317	Distribution of wellbeing in Finland in international comparison	Matikka	9/2021-8/2025	SA	48511
T0319	SustAgeable Taloudell. ja sosiaal. kestävyys läpi ajan ja alueiden ikääntyvässä yhteiskunnassa	Kyyrä	10/2021-9/2024	STN	263462
T0318	Understanding the distribution of wellbeing	Kosonen	9/2021-8/2025	SA	80419
T0334.01	Verotutkimuksen huippuyksikkö WP1: Inequality	Kosonen	1/2022-12/2029	SA	298938 WP1-4
T0334.02	Verotutkimuksen huippuyksikkö WP2: Environment and health	Kosonen	1/2022-12/2029		
T0334.03	Verotutkimuksen huippuyksikkö WP3: Societal costs of taxation	Kosonen	1/2022-12/2029		
T0334.04	Verotutkimuksen huippuyksikkö WP4: Productivity, firms and entrepreneurship	Kosonen	1/2022-12/2029		
Työmarkkinat ja koulutus					
T0356	Centralization of monitoring services in unemployment insurance systems (tutkimuskulut)	Lombardi	3/2023-3/2025	IFAU	..
T0360	Effects of college admission mechanisms on social mobility	Matikka	3/2023-6/2024	YJS, OP	..
T0323	Eri syistä maahan tulevien todennäköisyys jäädä maahan	Pesola	1/2022-12/2024	TEM	11500
T0343	How do economic recessions affect inequality	Lombardi	9/2022-8/2025	SA	85156
T0311	Kaksivuotisen esiopetuskokeilun arviointi	Sarvimäki	8/2021-12/2025	OKM	37930
T0348	Korkeakouluopiskelijoiden työssäkäynnin vaikutukset	Tuomala	9/2022-12/2024	VN-TEAS	24568
..	KOTO-SIB -kokeilun ulkoinen arviointi	Pesola	12/2023-..	TEM	44361

Projekti-numero	Projektin nimi	Vastuu-tutkija	Aika-taulu	Ulkoinen rahoitus	€ vuonna 2024
T0322	Maahanmuuttaneiden koulutuspolut	Pesola	1/2022-12/2024	TEM	23000
..	Osaamisen tuotantofunktio - tutkimus Flynn vaikutuksen syistä ja seurauksista	Uusitalo	9/2023-8/2027	SA	128259
T0313.01	Nordic comparative micro-data laboratory for analyses of common shocks: The case of Covid19	Pesola	9/2021-12/2026	Norwegian	38000
T0313.02	Lessons for the Nordic welfare states from Covid19-pandemic	Pesola	9/2021-12/2026	Norwegian	60000
T0324	Työvoiman ulkopuolella olevat ulkomaalais-taustaiset	Pesola	1/2022-12/2024	TEM	23000
Energia-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikka					
T0363	LATAAVA Latausinfrastruktuurien vaikutus ajo-neuvokantaan ja päästöihin	Sahari	3/2023-5/2024	VN-TEAS	46130
T0300	Legitimacy2035: Kansalaiset, legitimizeetti ja Suomen muutos hiilineutraaliksi hyvinvointivaltioksi	Laukkanen	12/2020-9/2026	STN	149907
..	PHOENIX Polku energiakriiseistä muutostavataan, iskunkestävään ja oikeudenmuk. energijärjestelmään	Laukkanen	10/2023-8/2026	STN	188621
Yritystoiminnan verotus ja sääntely					
T0349	AFRITAX Verokertymän kehittäminen Afrikassa	Berghäll	11/2022-12/2025	UM	100000
T0368	Veroraportointi ja monikansallisten yritysten aggressiivinen verosuunnittelu	Viertola	10/2023-9/2025	Verohallinto	60000